

Эсепле

Саулуқь сакълауда түрленуле эсленирчадыла

Росейни Саулуқь сакълау министрствосу бардырган коллегияда 2023 жылы ичинде ишлери эслеп чыгарылды. Аны юсюден КМР-ни Башчысы Казбек Кокос кесини телеграм-каналында жазганды.

– Министр Михаил Альбертович Мурашкога регион саулуқь сакълауға, ол санда Президентибиз Владимир Владимирович Путинни башламчылыгы болган «Саулуқь сакълау», «Демография» миллет проектлере, федерал эмде республикалы программаланы бардыруу соруулаға улуу кёлло болмаганы ючюн ырызлык сөзлени айтырга излейме, – дегенди Казбек Кокос.

2023 жылда Къабарты-Малкъарда жашууну узунугу сакълауға керемдиге кёре 77,1 жыл болганды, орта-росейли керемден (73,46) эмде пандемияга дери керемден (76,46) кёбюрек болуп, 16,1 проценте кыан-тамыр арууладан ёлومه азайгандыла, керемдо жамуатны 100 миниге 355,8 болуп, ол 2022 жылда 424 эди, тенгешдирича айтканда, кыралда орталык керемдо – 799,1.

Жангыртуу программа биринчи эвонда медицина болулуқьну игилендирге онг бергенди. 2-чи номерли шахар больницаны поликлиника бөлсүмө, Республикалы сабий больницасы, Районла аралык көп профилилы больницаға, дагыда Урванда, Герменчикде, Янтарноде, Кичималкада, Урожайноде, Котлярскоеда амбулаториялаға тынгылы ремонт этгенди. Оборуодуванидан 80-ден артыгы орнатылганды. Энтта 13 маккемеге ремонт этиле турды. Октябрьское ФАП, Эбрис эмде Куба элпде амбулаторияла ишленгенди, Кенжеде амбулаторияны кыруулушу башланганды.

Хроникалы аруулану, ол санда теренге кетгинчи онкологияны профилактикаларына бла аланы ачыкылауға улуу эс буралады. Элпде диспансеризация бардырыча, жеринден телдирге онту болганды 9 комплекс алынганды – бытыргы жылға 232 миң адамдан асламысына кыаралганды.

Республикалы больницаланы шендоюлогу оборуодуване бла жалчытыу да профили ызланы айнуларына,

кыйын аруулану багъуларыны бийик технология амаллары синдиреуле себеплик этгенди.

Льготачылары дарманла бла жалчытыуу финансироваисы республикалы бюджетден этилгенди. 2023 жылда ол 845,4 миллион сом болганды, 2022 жылда – 630,4, 2019 жылда уа ол битеу да бирге 267,9 миллион сом эди. КМР-ни Башчысы Казбек Кокос саулуқь сакълау эм магъаналы ызладан бирине санаганын да билдиргенди.

Онгуруу

Жангы фатарлаган сертификатла бергенди

Росей Федерацияны Президентини Владимир Путинни указына кёре «Жиле и городская среда» деген проектин чеклеринде тозураган юйдеде жашаган адамлаға себеплик этилди. Аны бла байламлы «Къабарты-Малкъар Республикада 2022-2025 жыллада свориялы юйден адамланы кёчюруу» проект кыралганды. Шоген аты орамда «Долина Кавказ» комплекс алгарагъада жангы, тынгылы юйле ишленгенди. Тюенне анда тозураган юйдеде жашагандыла сексен жангы фатардан сертификатлары бергенди.

– Бюгон бу кыуанчылы жумуш бла барыгъыны да алгышлайма. Проектни чеклеринде 2017-2022 жыллада тозураган халыгъа санаганды көп фатарлы юйдеде жашаган адамлаға болулуқь этилди. Бу жумуш бла Россейде биз биринчи болганды. Президентини айтхан жумушун, проектин да биринчи болуп этгенибизни да энчи черичады. Келе турган жылда да иги кесек адам жангы фатарла алыкъдыла. Аладан жалчыкыда жети жок юйлер болуқьда. Проектибизни хайыры бла миңден аслам юйюрге болушуруқьду. Бюгон сексен юйюрге берилдикле анчычла, келе турган июлда уа энтта да жюден асламга.

Климге да юйю болганды бек улуу нассыды, аны себеплик бюгон сертификатла берилгенди барысы да алгышлайма.

Жангы юйлеригизде кыуанчы бла жашагъыз, – дегенди КМР-ни Правительствоуну Председатели Муюкланы Алий.

Аны бла чекленип кыалмагъанлай, 2025 жылдан сора да бу проектин тохтатып кыюймагъанлай, бардырып турурга умутлу болгандылар да чертгенди ол.

Нальчкин жер-жерли администрациясына таматасы Таймураз Ахохов да келгенди жангы фатарлаға тийишли болгандылары бла алгышлаганды. «Белгилерге сиеме, проекттерибизни хайыры бла тозураган фатарладан сора да, общестиялада жашаган адамлаға да себеплик этилди, жангы фатарла берилди. Обществитанды кёчюруу программа башха регионлада болмаганды да энчи чертирге сиеме. Ол проект жангы КМР-ни Башчысыны энчи онуу бла бардырылды, ахчасы да республиканы бюджетинден бөлсүмө. Аны себеплик битеу жангы юйюрге кече турган адамланы атын-

дан Казбек Валерьевиче, Алий Тахировиче да ырызлыкыны айтамын, – дегенди Таймураз Борисович.

Дагыда бу проектин биринчи кезимине сегиз юй тошгенди, аланы санады Калининградская, Суворова, Идарова, Ингушская, Ашурова, Крылова орамлада юйле. Экинчи, ючючю кезиуде уа энтта 466 юйюрге фатарла берилликлерин чертгенди ол.

– Идаров аты орамда жашаган жангы юйле алгъан адамланы атларынды да, башхалардан да Россейни Правительствосуна, Казбек Валерьевиче, Алий Тахировиче, Таймураз Борисовиче жерек ырызлыкыны айтамын, бу юйюде ачык болуп, бизге себеплик этгени ючюн сау болугуз дейме хар бирибизни да атыбыздан, – дегенди жангы фатардан сертификат алгъан Галина Александровна Тихонова.

Келген кыюакъында: «Иваново» вокал ансамбльны солисттери аламат жылары бла кыуандырыдыла. Андан сора уа сертификатлары алгандыны кирге амаллары болганды. Ала анда хар не да тынгылы этилгенди, эркин, аруу ремонт болганын кёрюп, кыуангандыларын жашырмагандыла.

ТЕМУККУЛАНЫ Амина.
Суратла авторнудула.

Жыйылуу

Бирге ишлеуно мадарларын сюзгенди

Нальчикде «Ни шагу назад» волонтер кыууму башламчылыгы бла энчи аскер операциягъа кыатышканла болулуқь бла юорешин волонтерланы биринчи регионла аралы съезди бардырылганды. Аны Дагъыстандан, Шимал Осетия-Аланиядан, Къарачай-Черкесден, Ингушетиядан, Адыгъадан, Краснодар эл Ставрополь крайладан, Ростов областдан, Калмыкиядан, Симферополдан, Донецк Халк Республикадан, ол угъай, Тюмень областдан окуман волонтерла келгенди.

Жыйылууну башламчыларындан бири Екатерина Сукурова бизге айтканыча, съезд регионлада энчи аскер операциягъа болулуқь бла юорешгенлени сынауларын жыйышдырып, бир программа жазырып мурат бла кыуаралганды. «Регионлада волонтерланы кылай онгары болгандыларны сюзерики. Битеу бу жумушлары ахырында уа энчи аскер операци-

ягъа кыатышканла болулуқьну программасы жарашдырылганды», – дегенди ол бизге.

Съездин ача, «Ни шагу назад» кымылдууну толтуруучу директору Байсыланы Темиржан бла организацины башчысы Уналаны Мурат жыйылананы алтышгандыла. 2022 жылда октябрьден бери уа ала энчи аскер операция бардырылган жерге элли кереден көп

баргандыларын, аскерчилерибизге жандаулуқь жоклене жетдиргенлерин белгилерчады.

Уналаны Мурат жыйылуу хайыры болугуна, андан хар ким да кесине магъаналы оюмла этриклерине ышанганды айтканды.

«Волонтер кымылдууаны тюбешулерин терги этерге, аланы хар жыл да бардырырга белгилейбиз», – дегенди ол.

Байсыланы Темиржан съезде аскер журналист, «Известияны» энчи корреспондентини Семён Ере-

мин да чакъырылганын, алай ол кюн сюжет алдырырга керек болуп кыалганын айтканды. «Ол да волонтер эди, тимбирде биринчи турганды. Алай бюгон ол сюжетти алдырган кезиуде душманын кыолундан жоюлганды», – дегенди.

Жыйылганды журналистни эмде аскер операцияда жан бергенлени бир минут шумсуз туруп эсергенди. Семён Еремин Къабарты-Малкъаргъа бир неча кере келгенин, ол республиканы юсюнден сейир сюжетле хазырлаганын айтчырады. Ол Юг Осетияда, Сирияда кыуаллада да болганды, Донецкеде 2014 жылдан бери иштегенди.

– Ма алача батыр жашланы хайырындан кыралыбыз деменги болгандыла турлуқьду, Хорпал бизничи. Волонтерла уа аланы ышанганды болулуқьчуларыдыла. Хорпалны жуукълашдырырга себеплик этилди, – дегенди Темиржан.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Сыйлы грамотасы бла сауғалауу юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны

УКАЗЫ

Жер-жерли самоуправление органыда көп жылланы бет жарыкты ишлегенлери эмде жетишилме болдурганлары ючюн Къабарты-Малкъар Республиканы Сыйлы грамотасы бла сауғалауға АНАХАЛИАНЫ Бекболваны жашы Далхатны – Черек муниципал районун «Эл мюлк эмде аш-азык жыны бла управление» муниципал казна уюреждениясыны баш специалистни

КЛИШИНА Наталья Станиславовна – Нальчик шахар округу жер-жерли самоуправлениеисы советини таматасыны

администрациясыны документлени жюротуу эмде инсанланы тилеклери эмде таргычулары жыны бла бөлсүмю баш специалистин КОДЗОВОК Леля Намжудиничини – Басхан шахар округу жер-жерли администрациясыны гражданды кырууланууну, кыйын болула эмде мобилизация жыны бла ишти бөлсүмю таматасын

САБАНОВ Руслан Кадиоровични – Басхан муниципал районун Жер-жерли самоуправлениеисы советини таматасыны

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы К. КОКОС
Нальчик шахар, 2024 жылны 5 апрели, №22-УГ

Эл мюлк

Мал аш эллек болурча

Бюгонюкде Къабарты-Малкъарда мал аш хазырлау бла предпритияладан бла предпритиямателерден 13-сую корешедиле. Быйыл эки айгъа ала 17,8 миң тонна жарашдырыгандыла. Бытыр бу заман бла тенгешдиргенде, ол 1,9 кереге кендю.

Биригиуле, мал аш бла кеслерин жалчыханларын сора да, башха мюлклерге да сатадыла. Ала жарашдырылган мал аш жангы кызылалеге толусунулай келешеди. Аны башха регионлада да иги аладыла.

Урлуқь себегиле

Къабарты-Малкъарны районларыны эл мюлк управлениларындан билдиргенлери, бюгонюкде жазылганла 28,5 миң гектаргъа себилгенди. Ол санда арпа – 9, нартох – 4, лён – 2,4, жашик кыуору – 2,5 миң гектарда.

Аны бла бирге мюлклерге будайны, кудуруну, кырданы,

сояны, зынтхыны, картофну эм мал ашланы да урлуқьларынын себию корешедиле. Саулай алып айтканда, Быйыл жазык битимилге 211 миң гектардан аслам бөлсүмөндени.

Кызылкыяны юсюнден айтканда да, 65 миң гектарда семиттичле салынгандыла. Бусагъада мюлкле сабанларын халдан тазалап бошай туркуды.

Жазылуу - 2024

«Заманны» суюно окъудыма

Газет окъуучу хурметли эгечле, кыарындашла, мен Геннадий Петрович Оленине. Азиядан кыайханлы бери Кыашатауда жашайма. Малкър тилин бек иги билеме. Юйдеги Черкесланы Людмилады.

«Заман» газетибизни хар заманда да алама, башдан ачык окъуганды да этеме, юйдегим да алай.

Бирде уа, кыабаргъа кыончум Урбашланы Келпел да келючюдо. Аны бла да сөзсөзиз газетде басмаланган халларны. Иги халларга кыуанабыз, жорулушу ишлени юсерденди окусак, биз да жарсыбыз. Кыуан халларларыны кел болсун! Сизни уа баргызыны да чакырама «Заман» газетибизни алырга.

Хурмет бла, кыашатаучу жаш Геннадий Петрович ОЛЕНИН.

БИЗНИ ИНДЕКСИБИЗ – П 5893

Хурметлеу

Аны фахмусу бюгон да жореклеге жол салады
2 бет

Юбилей

Къанатлы сёзню иеси
2 бет

Жер-жерли власть

«Жумушларыбыз кепдоле, аланы барысын да тындырырга кюреширикбиз»
3 бет

Бипим

Усталыгъы, огъурлулугу бла да намыс-сый табады
3 бет

Дата

Адамны ич дуниясын кыурайды
4 бет

Эришпу

«Ана тилинде ангылат!»
4 бет

Брифинг

«Жалгыз хапарланы тюзлук, кертмлик бла хорлаяллыкбыз»

КыМР-ни Правительствоосу башчысы орунбасары, тотуручу власт органын экстремизме кыжау иштерин бирге тийишдирүү министр Залим Каширков журналисте бла тобушунда ресубликаны жамаатыны кыоркусузлугун, низамлыкны сактауда, ол сонда экстремизме бла терроризме кыжау иште, власт органа кылай жумуша тотурууларын билдиргенди. Брифинг КыМР-ни прокуратурасын бөлүмөнө башчысы Анзор Шурдумов до кытайшанды.

Залим Каширков, тобушуну ача, эки аскер операция башланган кезинден бери кыралыбыз, СӨ-нү юспердин өтүрүк хапарла жайылгандарын, ёсок келген тёлёно акылын тюрлендир мурат бла жалгыз шартла синдирилгендерин билгенди.

— Ол өтүрүккө биз жалаңа тюзлук, кертлик бла хорлапаллыкбыз. Быйла болумда «Коч тюзлөк» деген чакырыну мағанасын ботюнда терең аңгылаш, дегенди ол.

Залим Карачевкин экстремизме бла терроризме кыжау мадрала белгиленген документленди юспердинде да айтханды. Кыралы кыоркусузлугуну политикусы РФ-ни миллет кыоркусузлугуну концепциясында, РФ-де экстремизме кыжау стратегия, башка документленди мурдуна кыралды.

КыМР-де уа экстремизми бла терроризми профилактикусы жаны бла кырал программа тамамланды. Ол 2021-2025 жылдада тотурулады, анда бу кыжур аманыкыны болдуму жаны бла мадрала белгиленгенди.

— Бу иш дайым да бардыла. 2023 жылга дери жаңы план кыжур иштеринде. Ол кенгертилген, анга шёндөгү кыоркуу шартла кирилгендерин айтырды. Ол сонда эки аскер операция, Экспертти миллетчилери салган кыоркуу, запал кыралла Россиеге кыжур бардырған ишле да. Алай бизге кырашы болганла Россие ки казууда хорлапаллыктыларын аңгылашды, аны ючюн информация урушу башлаганды. Аны себепли халкыга кертин билдирген ботюнда мағаналды, — дедерттенди доклады.

Залим Карачевкин Россие чачарга, Кавказы, башка регионлары айтырды муратланы запал кыралла эрттен салгынары белгиле. 1945 жылда до КТО-до эки аманыкыны ёлторолонди, — дегенди ол. Доклады айтханыча, адамла кеп жыйылган жерледе кыоркусузлугуну жалгыз айтхы эки эс бурпалды СӨВ башланган кезинден бери уа ётүрүк, жалгыз билдирүүе кеп жайылгандарын черттеди ол. Жалпы алдын ала бери республикада аллай 200 билдирүү ачыкыла-

ны, аланы жайыгуча чекле салынгандыла. Быйла бери былай аллай хапарлары жайган 50 адам административ жууаха тартылгандыла.

— Россие Саутланган кичерини юспердин өтүрүк хапарлары жайганагыча 13

уолуовый иш ачылганды. Республикада бир инсаны уа Украинаны жаңында кыжауат бардырғаны тохташдырылганды. Дагында эки аманыкы кырал сатылыкты бла байламдыла. Бу аманыкы уа бизде аз тобегендерин айтырды, — дегенди прокурор.

Журналисттер докладчыла соруулары кеп болгандыла. РФ-ни Президентини Россиеин халкыларыны тёлёно кызанларын сакылауу юспердин Указыны, жаш тёлёно юйретину, дин билим берюну, тарыхны бузарга корушелеге кыжумулукту, Украинаны парламенти адылагыча геноцид этилгенде сюзере эм кыбайл кёрюрге хазырланганыны, бу соруу кыжур айланганыны, тыш кыралланы агентлери юспердинден соруула берилгенди.

Алагы жууалай, жаш тёлёно арасында аңгылатыш иш бардырғача, андан мында билдирүүе ийинай кыбай, официалый органыны аңгылатууларыны тынгыларга, хар соругу да ишени кезден кыраарга кереклисин юспердин айтхандыла докладчыла. «Бизни халкы ачылыды, окомлуду. Душман кыралы ичинден чачарга, халкыны кыраарга кыжау сөөлтирге деген муратын бир заманда да жетерик тойдолду», — деп белгилегенди Залим Каширков.

Доклады экстремизме, терроризме, миллетчиликке кыжау ишине власт эм право низамын сакылауу оргналары бардырғанына бла бирге, анга жамауат сапай кытайшарга кереклисин да белгилегенди.

Ахырында былай тобушунени мағаналыкыларын белгиле, аланы тёрлө элперге, жамауаты жарыштан соруулары бир сюзере оом айтылганды.

ТИКАЛАНЫ Фатима. Сурат авторуну.

Бирге ишлеуно мадраларын сюзгенди

Ахыры. Аллы 1-чи беттеди.

КыМР-ни Башчысы Административисы келечиси Анзор Георгиев до сёз бергенди. Ол волонтерла жандуурдук ишлери бла Россиеин битеу халкын бу кытайшан кезинде бириктиргендерин белгилегенди. «Нальчикте 13 регионуну келечилери жайылганды. Сөзд хайрылы болгунуа ишкесим», — дегенди ол.

Жаш тёлёно ишлери жаны бла министрли орунбасары Алметаны Атур волонтерла кыоркуулу болумула да кырамай, аскерчиле, жерлешерибизге болушханлары ючюн ыргызлыгы айтханды. «Сиз ачыш ишлериинде да ёсок келген тёлёно да илгикке, ариулыкка кёлдендиресиз», — дегенди ол.

Черек району административисы таматасы Куйубайы Аман а кеси да аскер операция бардырылган жере бир неча кер барганды. Ол КыМР-ни Башчысы Казбек Ковок да СӨ-да кылуулук этген жаштардыз бла кеп керге тобушунени эсерттеди. «Бизни кыралыбыз кючюлдо, адамларбыз а халалдыла, чомартыла. Жуукку кезинде жашларбыз Хорлам бла кытайшандыла, сиз а аны жууккушарыру ючюн кыюлдан келгенин этесиз», — дегенди ол.

Сөздге эки аскер операция ветеранлары Андрей Шабанов бла Иван Пролдаев да кытайшандыла. Ала аскерчиле волонтерланы сакылагандыла, ала улуш этгендерин белгилегенди.

ТОКЛАНЫ Фатима. Сурат авторуну.

Хурметтеу

Кыбарты литератураны мурдурун салган инсан, пост Бекмура Пачев тууганын жюз жетими жыл толганды. Ол дагы жоралп бу кюнде А. Шогенчук аты Кыбарты кырал драме театра адабият инир куураганды.

Постге хурмет эте, республикадан, СКФО-дан, Россиеин башха шахарларыннан, тыш кыраллардан да поэте, кылуулукчула, жазуучуну чыгармачылыктын сойкелени да келгенди. Тобушуну ача, КыМР-ни культура министри Мурад Кумахов ары келгенени алгышлаганды.

Биз барыбыз да аллай инсанни жерлешери болганын бери хемленерге керекби. Не заманда да миллетине, тёлёгенинде адамлагы жарсып турган адам, кимге да болушлук этерге итине эди. Ол кеси кыраган хардыкты бла сабылени юйротип, билим берип турганды. Андан сора да, аны кеп назмуларына макамла саланып, ала халк жырла болуп жюрюйюле. Алай инсанларбыздан биз да, жаш тёлёно да юлго алдырга керекби, — дегенди Мухидин Палушович.

Кыонакылагы Бекмура Машевини жашуу юлюн юспердин

да айтханды. Ол отонгузуну чуморе тууганы себепли революцияны да көргөнү. Хар нае да тюзлюкю илген, динине сак болган Бекмура жерлилерин

САБИЙЛИК Руслан Бекмурин районку Ероко элинде Улуу Ата журт уруша тир кытайшан Хасбинни юйорюнде тууганды. Атасы эл кылуулукта ишленди. Анасы Казмыяна Рау уа юйорге — беш жаша бла кызга — кыраганды.

Руслан сабий заманын былай эстереди: «Ол замандан эсимде турганы — элчилерим бир бирге билеклик этерге бек сойотенди. Саман юлге ишлей эдиле да, биз да, сабийле, топурак малда, аны келмеге куйганыбыз. Таматалагы жумуш этгениби, аланы ыразы болгандары мактау эди бизге. Ол заманда бирге отуруу ашагын жергынмыз башха татыу этгени эсимдеди. Кюн да кеп, халдалгы да алай. Хили этгемме деб а билемме — беш-алты жылдыма кюлимдин келлик жумушлары буортундыла таматала. Беш заманыбызда уа суда жууунганыбыз. Тёлёгемдеги адамла, саула дунна да манга жууккудугу деген сезим аупал этти нассылы сабийлигимде».

НАМУЗУКУУ ТАТЫЛАРЫ Бизни тёлёндү элде жашаганында кыраыс да айтырдыкы кыралланы ыргызларыны юйретуу, эс айнтыу жаны бла не мағаналары болганын. Биз, сабийле, барыбыз да бек сойгөнүз алдан арпакчыкыда орналып, таматалагы тынгыларга. Ала, бу мени, бу сени сабийинг деп айырмай, барыбыз да бирча айтхандыла жомак, таурк да. Русланны да ол заманда келгенди эсимде бир бите ушагын тынгиле — назму тагыла.

«Нартланы юспердинде эшиттене, ол китанын алгынларында манга, насылы болуп, тоюшоме да көргөмө ол батерыланы. Намуз да келме, студент газеттен кёлөм», — дейди ол бюгон. Намзула жазганын а ол биринчи ата кырандышына айтханды. Ол юйретип, назмуларын жыйып туруп, 12-13 жылдында Нальчикте «Ошакмахо» альманахны редакциясына Адам Шогенчукка барганды. Аны анда тапмай, Руслан адресин соруп, проспекте «Аптеко болган юйде» жашаганын билип, юйоне барганды. Жумушак, отурулу инсан эди Адам. Аны тамыра алдан анга чумр тобарык чымкыз сунама бюгон да.

Юсонде ак кёлге, бюонунда кызыл галстугу болган жашчык эшкилени кыжкында, юдетици кыжкында барган айтханды. Биринчи Руслан анга орусча жазган назмуларын окууганды. Ол заманда Адам Огурлуевич: «Орусланы Пушкинлери бар-

Аны фахмусу бюгон да жүреклезе жол салагы

да айнатханын белгилегенди битеу жыйылганла. Ол кеп постлине усталары болганды, тюз юлюн көргөзгөндү, назмула тизерге да юйретгенди. Постни чыгармачылыгына Максим Горький да эс бурганынын айтп, ол анга «уникальный самородок» деп жазганын да черттегенди. Андан сора да, аны юспердин белгиле орус жазуучула Михаил Пришвин, Юрий Ковин да жазгандыла. Акылман кеси да башха миллетле бла байламлык жюрюторге итингеней турганды.

Дагыстан Республиканы халк поэты Херо Ильясов кыбартыла поэтле Аты Шогенчукуну бла Алим Кешоковну да эсгергенди, ала усталары Бекмура Пачевни чыгармалары бла башха миллетле да танышыра кеп кылайын салганылардан да чертгенди.

жаркыландырычу болганын эни чертгенди. Аны хар назмуу да ёсок келген тёлёно акылы болганын, тюзлюкке, илгикке итиндирген чыгарма болганын да айтханды. Дагында келген кыонакылагы театры професинде керюм куурагандыла. Анда поэти киталары тизмилгенди, кыонакыны уа аланы алып окурга амаллары болганды. Андан сора да, поэти ёмюрюнде жюрюлгөн миллет кийимле, сауула да көргөзтөлгөндү. Тюркден келген кыонакылагы уа керюмчю, Бекмура Машевини жашууну юспердин хапарлагандыла. Ингири чегинде назму, жыр, төпсө да кыраучулары кёллерине жеткенди.

ТЕМУКУЛАНЫ Амина. Суратланы МАМАЙЛЫ Алий алганды.

Рожественский, Михаил Шолохов. Аланы сёлөринде аллай бир кючүрү бар эди, айтханыра сейр чакырууча эшитиле. Анда Игорь Шиллерский бла танышып, аны бла кеп жылланы шукулук жюрютгөн. Кырадыма бек ыразым ол тобушуну ючюн».

«Анам кзууануу эди, басмада атым керсе. Атам а, окуганын билем, алай-былай деб а айтмаканды бир заманда да. Жашын кылай сагыны эди, улмай? Ол тёлё алай ишленгенди», — деп эстереди пост.

Юублей

КыМР-ни, КыЧР-ни да халк поэти, КыМР-ни Кырал саугасыны лугресты, отузга жуукку кылуулук автору, «Эльбрус» кытап басманы директору Руслан Акканова бу кюнде 75 жыл болады. Ол КыМКыУ-нү филология факультетин бошуганды. Бир кыуам жылы Анзордегди ишленди, республиканы Культура министрствосунда ишленгенди. 1980 жылда «Эльбрус» кытап басмага политика бөлүмю редактору болуп келип, аны директоруна дери ёсгенди.

Кыанатлы сёзю меси

ФИЛОСОФИЯ ЮУМЛАНЫ УСТАЫ Руслан кыбарты поэзияны айнытууда улуу иш этген поэтиди. Ол жазган сонетлени санлары юч жюзден атпалганды. Ол бир кыуам аламат новелланы да авторду. Киталары уа аны тилде, орус тилде да чыктыгандыла Нальчикте «Эльбрус», Москвада «Современник», «Молодая гвардия» кытап басмаларында «Белье облака», «Бегущие травы», «Россия», «Итам любви», «Стихи и новеллы», «Преднамерения» эм башкала. Назмулары, кеп тилгеге көчүрүлгөн да басмалангандыла.

Кёчүрмөчөмөк жынын алмаск, бачмачы айтмай кыраакы саба. М. Лермонтову тогуз поэмасын көчүрөгөнди. Ала «Черкеиска» деген серияда чыктыгандыла. «Мен аны башпайлап, умутуму да кыюлмай кеп турганым. Сабийликтен ойгөн назмуларым белги келгенде а ишим асырты тургандан, отпус кырадыгы тоюшун эди ишленген жеримде. Дагында айттырдым, бир болганды: башымы ким эсе

да татылы сылаганды уянып, кыра кыуам отпурп турганын көргөмө жанында, ма былай сени көргөмө. Олсатмак жуукку кылуулук туруп, жазып баштаган эдим. Жюргөтмө аман сагышыла тоюш, экинчи кюн элге барып, атам-анам бла да саламлашып кытайшаным эсимдеди, ол белгини тизмиле. Дагында бир келгенди манга ол кышу — көчүрө келип, тоюшоме-терсиди болур ахырында төрт жыны кыошканын поэмага деп тирелгенди. Баям, кеп этдиргерге. Алай кыанатлыны юспердин XIX ёмюрюде жашаганы мистик поэт, кесаматчы. Перомонтову юспердин кеп жазган Василий Соловьёв да айтханды», — дегенди Руслан мени ула ушуганды.

АТА-БАБАЛАДАН ХАПАР Кыбартыда Акканары бла Малкыра Ачыкчалары бир тукум болганылары юспердин да Русланы кесинде эшиттене. «Атам айтханыга көр, ата-бабаларыбыздан бири, Мамат деген жашчык, ажашым, башха селтуу блямы, Отыр, Мамат жазгыра Забайкалга барганды. Тир билгенем сабий, таматала тарт-соз этип ойнганды, бир кишини кыюлундан кыапханды. Ол а: «Керемисе бу ачы кыанчыкыны!» — дегенди. Тукму алай бла жанды».

Анан арасында Руслан кеп зат ачыкылаганды, тукум кырандашлары бла Отыр Малкырада Ачыкчалары барып. Ол анда кече кылып, кыарт жанын айтханды. Аны кытайшанын нассылы санаганын жашырмады. Бюгон ол: «Аху-жуукчуу тутарга юйретгенди да атабыз, бир бирси болмабыз. Атам, кырандышы да тауца билгенди. Акчулары кеп-дү Малкырада. Аланы эни сойгөнени жашырмайма», — дейди.

ТЕНГЛИК, ЮЮОР НАСЫБЫ Русланны жаууа нёгери Мида Кунашеведи. Ол докторду. Ала бирге жаш бла кыыз жеткенди. Бюгон аланы кыуанчалары туудуларыдыла — Ренат, Алина, Диана. Тенглия, шукуланы айтханда уа: «Сабий замандыма танышканма Руслан Туюе бла, ол назмуларыны көргөтө айланынгандыма. Добраил Хуапын да ол заманда таныганды. Аман. Художник Руслан Цримов, Мухаммед Кипов, Заур Бажнок... Шукуларымдын бири, арасарсы, Феликс Хараевди. Мен да билмей, барып, атам керюп, ушак этип келген эди ол бир кюн. Ала манга кырандышарымка багыталдыла», — дейди Руслан.

МУСКУЛАНЫ Сакинат.

Асламлагы онг эте

Кыбарты-Малкырада саулуктарында чекленген оягыры болуп спортчула жаруу этген Спорт-адаптациялык школ бюгонюлук жетимиш ишлейди. Анга Александр Купушин таматалык этеди. Бу кюндеде школну иш бла шагьрейленир мурат бла анда РФ-ни Кырал Думасыны депутаты Викторина Родина болганды. Эсизиге

Жокзлау

салайык, сакаттыкылары болганылагы регионда бу жангыз школду. Шёндю мында 60-дан асым сабий бла сыямыла тренерле ишлейди. Аланы кёбюсю ООН Европыла чемпионатларда, регион спартакиадалары да, ачы жерлеге чыктыгандыла. Виктория Родинаны оюмуна көрө, мында жаруу этип спортчуларын хар биринде да кеси ючюнө бери кыраууна тизмалуук туудурады. Ол а хар инсанга да бек мағаналды. Андан сора да бу, школну мурдорунда эни аскер операцияда саулукларына зарап тоюш

жашланы спорт бла юйоршп онгары барды. Алай бла ветеранла харкюнлук жашууга тынчтын кытайшанын халкызы жашууга кырау «Ата журт» корумуларын» деген бир теурейсую фонду регион бөлүмөнө бла КыМР-ни Спорт министрствосуну араларында этилген келишимни чеклерине тамамланды. Мында сакдаканд атуу, жениги атлетика, пауэрлифтинг эм спортну башха тюрлөрү да кенг айндыды.

ТАППАСХАНЛАНЫ Аминат.

Терк сууну ботунунда, төөлөткөн кыюулунда чакы, Жангыз Малкыра, Мамкыра, насыбым, ыгарарым!

Жер-жерли власть

Жангыз Малкыра туулупа кёпчүлүктөн кыянаттан сора 1958 жылда кыргызланды. Эл Урожайсынын районун жеринде Терк сууну онг жаксында орнатканды. Аны мурунку салтанат Кёндөндөн көчкөн жак юйөрлө - Отарлары, Атырмызлары, Локиялары, Чеченлары, Байсолтанлары, Энейлары, Бийчекчулары болгонданды. Саулай алып ойтканд, биринчи кезинде бери оналты койор кёпчүндө.

Бююноккодо эр жети көрөгө өскөндү. Бугагында мында 254 ой неда 1200-ден аспам адам жашайды. Аланы аспамсы неда 68 проценти туулдулары, 28 проценти уула - мескетини торкюлө.

Талай жылы элди администрациясынын башчысы култузун Чекпенчиланы Магомети жашы Нуртдин сактап калтырды. Бирок аны баш побешин, элди шёндөгү болууну ююскөнд ушак эткенби.

- Нуртдин Магомедович, элде иш баш жалчыты кылайды?

- Жарсыга, элде улун предриятине жокту. Алгынды кылант фермала, башка мектепке да салтып, элди илени колларындады. Он санда бир кезде аты айтылып турган «Жангыз Малкыра» мюк да тозулар, жерлери уулак-ууак чачылганды, элди техникасында да зат кылантканды. Бугагында илени мекендерин мюк сактап берип турды. Он себепте баш элдеде, жаш адамланы кёбюсю иш макарыр мурата башка регионалга кеткенди. Кылантканды да аспамсында жерчилик, малчылык баш корешип, баш кеңиндирди.

Элде улун мектепке болмагыныктыга, арбаларында малга тутуула тик кесек барды. Ала 400 жоксодо мал туур, 1500 ууак мал, 3 миңг ой кыянаты барды. 7-8 юйөрлө Майкюйдө тюкөнөрү барды. Сут салып, айда тоюскөндө да бардыла.

Кёпте башчаларын ишлеп, аны баш кеңиндирди. Майны отарларында эрте жеткен карфонун кызыл көрөлө, аны орункуа ош артында неда наша өскөрдүлө.

Элибизде 2-3 курулуш бригада барды. хар не жумушу да тынгылы этедиле. Бирде, иш болмай кыалса, башка жерлөгө да чыгыдыла.

- Социал объекте уе не халдалды?

- Энде мектеп, амбулатория, почта, мектеп, кырал эм муниципал жумушланы тамамгаланы кеп функциялы араны бөлүмю эм эки жайырма адамга эркин тутуула спорт зал да бардыла.

Былтыр жаш санарына кёре алтымыш жюрюкчю жерге сардик да ишлеп чыгыды. Эркин жакты да кетери, ичине жок адам сайычырасын оюенбеси. Аны ичине сюрюк-бю ишлери бошталганды, бугагында жамаат, жорюк, намаз этеди. Болсада келер заманда жандуулук ачага тыш кышкарчыларын эм арбазын да айбатанчыруу мурталыбы. Кызырлагда жаша ишлепчи.

- Аны башка - Саулук саксыла - миллет проектин чекпериде бардырылган «Биринчи болушук бер-

«Жумушларыбыз кёпчүлөгө, аланы барысын да тынгылыртыз кюештирчибиз»

ген бөлүмүн иленидирүү» программасы көрп элди арасында жангы амбулаторияны курулуш башанчырыканды. Он жылы ичиде элде улун башкарылды. Планга көрө, ише 2022-2023 жылда окуна бардырылгыга керек эдиле, жарсыга, аны ача талымагыны ючюк, болжалы созагыра тоюштор турды.

Келер заманда мектепте да тынгылы рөнт элчиле.

- Оу баш жалчыты чырмаусумду?

- Элде суу бергылыга 1973 жылда тартылгандыла. 2019 жылда аланы биринчи 800 метрин алышканыбы. Комсомольская эм Молодёжная ормангага суу бергылыга тартылмай тура эдиле да, ала 720 метр чакыны бирге салынгандыла. Он жылы ичиде элде улун башкарылды. Болсада жаш кызырлагда таза суу баш башчаларын суузаргына боладыла. Он заманда сууну басымсы азайып, арбаларга жетмей кылады.

Башчаланы суузаргырга элде апапат онгла курылганды. Сөз ючюк, ара орам баш «Р-Э» илени барды. Он суу баш Урожайный элди эки бизни да тынгылы жалганды.

Былтыр «Таза суу» федерал программага кошулулу мадуу этулгүбү барды. Аны чекпериде кышак халда улун кюо тешер ултуугу барды.

Ушуну таза болганына баш кылантканы ююскөнд айтык эки керө сайыгырга билдире салабыз. Тинтуула уе тишлери органга Нальчик эм Пролетарный шахарлада келип этедиле. Туузуга сабылгы да ресурталда элени жери алганы да белгилерчды.

- Эллини болуларыны иленидирчира дагында не маалымга кылайды?

- Орманлы тап калгы келтириу жыл сайын тамамгаланды. Ара орамда тынгылы асралгы барды, кыал-

гыланты да, зыгыр кыюл, грейдер баш тоюети, тап чакыга келтирбеси. Элни аяксы жандыа жон болмагыны ючюк талай ючюк жылга баш кыяналып тургандыла. Сакх жуаюлары кезинде уе былайла баш этеге онг болмагында. Аны себепте бурунку жылда 420 метр чакыга бирге ити нескө зыгыр кыюл, жауун суула саркычары аркылы да сапай, иленидирбеси. Он санда кёпур да ишленгенди.

Андан сора да, былтыр 320 метрге Садова орамны мардага келтиргенби. Жашуу улун атын жюрюктөн гиче орамчыкка чыракыла жанарча эткенби. Быйыл Северная орамда да 320 метрге, бу жумуш тутурулукта. Аны аягында ишлени башлар мултуубуз. Жыл сайын элди ахасына 200-300 метрге жон тапландырылады.

Эллини болуларыны иленидирүү жангы баш кошулу буздан кен зат келмейди. Болсада газ, ток, суу да юйөнни жокс промтинге тартылгандыла. Кадала жетпейле, алар бир устакта баш кызырлабыды. Он санда шырбага бусталар табылмай турды.

Барысына да жер юлошө берира элди жери кыламгаында, болсада кеп сайылы юйөрлөгө 10 сотка бёлө юкөрөшөби. Жаш юйөрлөгө болушук таптыруу програмга ишлене атканын, аны барбегимди. Ансы он да келгеге ити болушук этерик эди.

- Тазалык жангы баш ала хал кылайды?

- Арт жылдада элде он жангы аспам эс бурулады. Анга көрө 2018 жылда эки гектар тенги бирде багуш жайылынын тохтаптанбеси. Болсада алаын эл мюкөгө берип ючюк, тазаларга тиешилди. Анга уе аякыга ача жытуу, ыныкыга бир керө «Экологический» машинасы арбалардан эыбор кыланткылангы алып кетеди. Жайык заманда райнда алты элд, он санда бирде да, кир-кичтик атылган юкөнгөйер бериге деп турдыла. Ала турлуук жерле мардалга келмичирча ючюк майдан хазырлаганыбы. Анга уе элибизден жаш Газаланы Тажир болушкыды. Келер заманда орунаны санын отузга келтирди мурталыбы барды.

- Келер заманда кыялайды проекте толтурулуктады?

Элни Маданият юйю бугагында администрация турган мектеп баш бир кезинде жетимчилик жылда ишленгенди. Он алгы сап администратия ишленгенди. Алай клуб болмагыны себепте, торлендиргеге тоюшкенди. Кесигиз көргөндөн, улун жаш барды, алай сайыбе бир бирлери чырмамай, жарула бардырыла, инструментини салгыра окуна отуларды жокду. Он себептен администрацияны отурундан азын клубга бергенде. Бююноккодо ачы торлюк-торлюк кружоккага отуудан аспам сайыб юйөрюлдү. Алай бирден сайыбмагыназы себепте, кезим-кезим келеди.

Маданият юйюк жангыртгыга кереклини ююскөнд тиешли жерге айтылганды. Ширке он сорупта тинтине турдала, болсада, жангы маданият юйюк ишленгеге федерал программага керек деп турды.

Келер заманда администрацияны арт жангында бошуна турган талада жалгын кырдыла баш футбол майдан ишлетирчиби. Аны баш жер амбулаторияны баш мектептин арасында омакск сквер да курылгылыды. Аны да кесигиз хазырлаганыбы. Жумушларыбыз кёпчүлөгө, аланы тындырыгыра юкөрөшүрбиз.

Маданият юйюк жангыртгыга кереклини ююскөнд тиешли жерге айтылганды. Ширке он сорупта тинтине турдала, болсада, жангы маданият юйюк ишленгеге федерал программага керек деп турды.

Келер заманда администрацияны арт жангында бошуна турган талада жалгын кырдыла баш футбол майдан ишлетирчиби. Аны баш жер амбулаторияны баш мектептин арасында омакск сквер да курылгылыды. Аны да кесигиз хазырлаганыбы. Жумушларыбыз кёпчүлөгө, аланы тындырыгыра юкөрөшүрбиз.

Маданият юйюк жангыртгыга кереклини ююскөнд тиешли жерге айтылганды. Ширке он сорупта тинтине турдала, болсада, жангы маданият юйюк ишленгеге федерал программага керек деп турды.

Келер заманда администрацияны арт жангында бошуна турган талада жалгын кырдыла баш футбол майдан ишлетирчиби. Аны баш жер амбулаторияны баш мектептин арасында омакск сквер да курылгылыды. Аны да кесигиз хазырлаганыбы. Жумушларыбыз кёпчүлөгө, аланы тындырыгыра юкөрөшүрбиз.

Маданият юйюк жангыртгыга кереклини ююскөнд тиешли жерге айтылганды. Ширке он сорупта тинтине турдала, болсада, жангы маданият юйюк ишленгеге федерал программага керек деп турды.

Келер заманда администрацияны арт жангында бошуна турган талада жалгын кырдыла баш футбол майдан ишлетирчиби. Аны баш жер амбулаторияны баш мектептин арасында омакск сквер да курылгылыды. Аны да кесигиз хазырлаганыбы. Жумушларыбыз кёпчүлөгө, аланы тындырыгыра юкөрөшүрбиз.

Маданият юйюк жангыртгыга кереклини ююскөнд тиешли жерге айтылганды. Ширке он сорупта тинтине турдала, болсада, жангы маданият юйюк ишленгеге федерал программага керек деп турды.

Келер заманда администрацияны арт жангында бошуна турган талада жалгын кырдыла баш футбол майдан ишлетирчиби. Аны баш жер амбулаторияны баш мектептин арасында омакск сквер да курылгылыды. Аны да кесигиз хазырлаганыбы. Жумушларыбыз кёпчүлөгө, аланы тындырыгыра юкөрөшүрбиз.

Маданият юйюк жангыртгыга кереклини ююскөнд тиешли жерге айтылганды. Ширке он сорупта тинтине турдала, болсада, жангы маданият юйюк ишленгеге федерал программага керек деп турды.

Келер заманда администрацияны арт жангында бошуна турган талада жалгын кырдыла баш футбол майдан ишлетирчиби. Аны баш жер амбулаторияны баш мектептин арасында омакск сквер да курылгылыды. Аны да кесигиз хазырлаганыбы. Жумушларыбыз кёпчүлөгө, аланы тындырыгыра юкөрөшүрбиз.

Маданият юйюк жангыртгыга кереклини ююскөнд тиешли жерге айтылганды. Ширке он сорупта тинтине турдала, болсада, жангы маданият юйюк ишленгеге федерал программага керек деп турды.

Келер заманда администрацияны арт жангында бошуна турган талада жалгын кырдыла баш футбол майдан ишлетирчиби. Аны баш жер амбулаторияны баш мектептин арасында омакск сквер да курылгылыды. Аны да кесигиз хазырлаганыбы. Жумушларыбыз кёпчүлөгө, аланы тындырыгыра юкөрөшүрбиз.

Маданият юйюк жангыртгыга кереклини ююскөнд тиешли жерге айтылганды. Ширке он сорупта тинтине турдала, болсада, жангы маданият юйюк ишленгеге федерал программага керек деп турды.

Келер заманда администрацияны арт жангында бошуна турган талада жалгын кырдыла баш футбол майдан ишлетирчиби. Аны баш жер амбулаторияны баш мектептин арасында омакск сквер да курылгылыды. Аны да кесигиз хазырлаганыбы. Жумушларыбыз кёпчүлөгө, аланы тындырыгыра юкөрөшүрбиз.

Маданият юйюк жангыртгыга кереклини ююскөнд тиешли жерге айтылганды. Ширке он сорупта тинтине турдала, болсада, жангы маданият юйюк ишленгеге федерал программага керек деп турды.

Келер заманда администрацияны арт жангында бошуна турган талада жалгын кырдыла баш футбол майдан ишлетирчиби. Аны баш жер амбулаторияны баш мектептин арасында омакск сквер да курылгылыды. Аны да кесигиз хазырлаганыбы. Жумушларыбыз кёпчүлөгө, аланы тындырыгыра юкөрөшүрбиз.

Маданият юйюк жангыртгыга кереклини ююскөнд тиешли жерге айтылганды. Ширке он сорупта тинтине турдала, болсада, жангы маданият юйюк ишленгеге федерал программага керек деп турды.

Келер заманда администрацияны арт жангында бошуна турган талада жалгын кырдыла баш футбол майдан ишлетирчиби. Аны баш жер амбулаторияны баш мектептин арасында омакск сквер да курылгылыды. Аны да кесигиз хазырлаганыбы. Жумушларыбыз кёпчүлөгө, аланы тындырыгыра юкөрөшүрбиз.

Саулук

Бююноккодо Жангы Малкыра социал маганалы объекте ишленгенлери неда жууксы заманда курулушлары бардыра протиде болгонлары бизни бак кууандырыганды. Элни амбулатория да жашартыгыра тиешилгенд бирди. Анда баш врач болуп Мурзакеланы Любовь ишлейди.

Усталыгызы, огурулугузу баш да намыс-сый табады

Он Жангы Малкырада турганды. Кыябаргы-Малкыра кырал университетини медицина бөлүмүндө болгонданды. Сора 2005 жылда интернатура да билимин өскөрдөгөн. Биз баш нефрология жангы баш сынамын кючлер мурата Москвада С.П.Боткин атлы клиника болыңгында ишленгенди.

Тутган элиде биринчи болушук берген медицина урөдөжине жетишилди ишле-

омакк тоюю эсе да, ичине кирсен, сорюпюк-болуп элде болмагына тазады. Бирини элде, ичине да саузуланы аспамсы кыан басымлары кётуорюк, жорюкери баш кыан тамырлары, бауулары, бөлкөлери, бронхалары, бүйөктери ауруугандала. Алагы башкалганга да мында биринчи болушук бериледи.

Керек болса уа, УЗИ-ге, рентгенге да района аралы

Мурзакеланы Любовь

Оул ууакта да болганлыкты, кадрла жетедиле. Он санда эки медсестра, фельдшер, санитарка эм водителы ишлейди. Бююноккодо ишбизге чырмаган бир болло жарыш жокду. Былтыр жылы ахырында женил машина бергенди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Мурзакеланы Любовь

Амбулаторияда процедура ата этген, физиотерапия бөлүмүлө да бардыла. Эллиени ити кесиге электрофорезе союмо жюрюйдиле. Аны баш бирге жорюкери кыяланганга да кыларча электрокардиография (ЭКГ) аппарат да барды.

Бугагында абданладан 853-сү эм сайбыледен 246-сы бизде өскөрдөгө. Саксыт сайыбе баш бардыла, болсада кыяын аурууганлары сансы 356-гы жетеди. Диспансеризацияны ююскөнд айтканды, эки кыямыра жылдан таманала - жыл сайын, анда тийгени специалест-леден сора да, шёндөгү оборудовани да барды.

Жылга бир керө жаш кезиледе улуну мурундогу ишленген флюорография келеди. Бизине ууак элде он да ахшы себепкиди, дейди ушак нөгөрбю.

Оул ууакта да болганлыкты, кадрла жетедиле. Он санда эки медсестра, фельдшер, санитарка эм водителы ишлейди. Бююноккодо ишбизге чырмаган бир болло жарыш жокду.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Бизге он бек жарат турды. Районла аралы болыңгыла дарманна элде башка затла баш да топу жалчытады. Керек болган сагында терк болушук берген машинасы Урожайно элден чакыра берди.

Билим

«Шёндөгү амалла окутуучу ишлендиргеге ахшы себепкидиле»

Байсыланы Мадина Терк районда жангы туулуп эли - Жангы Малкыра - битүлюк билим берген шкулунда информатикандан устакды. Он келер

23 апрель – КИТАПНЫ БИТЕУДИНЯ КЮНЮ Адамны ич дуниясын кырайдгы

1995 жылдан бери белгилейбиз буз кюнню. Алай а китап халкыда не заманда да сыйлы болгонды. Алай биринчи сыйлы Кыргызстан аталганды, ардак башка китопто да. 1909 жылда Тимуров «Школучу» жолор китоптору, ардак карфа бля Асановны Локманов «Кызылк кыт» (42 бет) чыкканды. Ары Асановны Локманов тишурлаа кесерин кылай журторго керек болгондундан айтуу бля Казимни «Иймон-Ислам» поэмасы киргенди. Андан сора Казимни «Солтан-Хамита» деген жры кытасы киргенди китап болуп, Орус Басханда Дымованы тигрофиларынды. Ол сакланмаганды.

Озган емюрню жыйырманчы жылларында Энейланы Магомат абзубу кыраураганды латин карфа бля. Андан арысында 1931 жылда она тилибизде «Жагы жашуу жолунда» деген назму жыйымдык чыкканды. Ары Гуртуланы Бертин, Шахмыраланы Саидни назмулары киргенди. 1934 жылда Хочуланы Салихин «Атасын жашы», Старлони Керимни «Гутулду», Уйбала ошон Хамраны «Школучу» жолор китоптору, жичичи жылда Будаиланы Азретни «Назмула бля жырла» жыйымдыклары чыкканды.

Китапны жашуудага маганасыны юсюнден бир кыуум адамны оюларын билгенде.

ТЮБЕЙЛАНЫ Светлана, КымКыУда Старлони Керим татамынды араны таматасыны орунбасары

– Анам Янкойода библиотекада ишлегени бля байламлы, китапны не заманда да сойгемне. Гичтелигимден «Холмогор айрыкамда» деген эсимдеди, хайуанла, жаныурла, кванаттыла суратлары бля, аланы кызыктырды да жазылды. Анам аны окуп, жапар айтырны унутмаганы. Ол болуп суратла кээ юсюмдеди. Клубка кечгончо, библиотекада жер болмай, анам аланы ары-берге кечкорлоп айланганы, алдага сөз болганы да эсимдеди. Арда да анам кыайсы китапны ким окуганында эте тутканды. Библиотекадан чыкмай, окурга беш жылдыма койгөнгемне.

Китап керекди. Адам сөзю татыуу, окугунан заттыны маганасыны аны юсю бля аныгыды. Бусагырда заман башхады, болсодар ол

атда тынчы – жолда бара турсанды, да, наушникке бля тынгыларга бля болуука, алай а китапны кылда тутуп ала керек суканы. Аны кыттерери окуучуну сагышларны жайтарып, ол айталмаганыны айтты, аны сейит-тайнауга кылдырады. Ала этген сыйуаланы окуучу да сынарга болды. Ол а ич дунияны аныгырга болушады, мен кергени башка да кергени деп. Китап окуганды, аныч ты, ты маганасында да эс бурурга керекди. Алгын дефтерге жазып алып, кайтарып окуп да турганыма бир-бир оюмданы, аланы жашууда тубоген шартла бля желишдири.

Бирде, жерланы атра миндириген, ол арда сени малтарга керуешди, деп окугунан эдим. Ол барды. Башхасы да алай. Жашуу бля китап бек байламлыды. Сабиллени окутма да, жаш адамла фантазияны китаптаны сюедемне. Жашуудан кванчандынды? Алай а дуниялыкдан керти жапар алгырга сойгемне, кертичлени, сойемклики, таза ниетликини десперин алганла да бардыла. Жайырмадан бири бола болуп алай.

БАЛАЛАНЫ Фатимат, Санкт-Петербур шхарда таможни колланияны кермет бөлмюню таматасы

– Кесими тангынанны кылуума китап алмагунан кюнюм болмаганды. Гичтелигимде анам окугунан жомакчалы не узулурдан да келден билгемне. Бюгюн да китапла менч шукуларымдыла. Суратлаа адыбатыны алганда, бусагырда Шолохоун «Тихий Дон» романын кыайтып окуй турама. Анда болгун ишле 1912 жылда башлангы, 1922 жылда башаларыла. Бусагырда заман башхады, болсодар ол

адамланы, башка адабият жигитлени да халларына кирсенг, аланы сезимлерин аныгласан, ол зат жашууда болушай кванмайды – кезуу башка болганлыктыга, адамла бирчылды не заманда да сойемкликери, коймекликери, жандууруллары бля.

Дунияда бек маганалы китапга уа Кыураны санайма. Жашуу жорукыла бары да анда жазылышыла. «Ездон адыт» да анда чыкканыны хактыды. Ол сыйлы китапны окуй, мен дунияда адам улуг игиге, аманга сананган затла бары да анда айтылганына тошонсема. Дагында жашууда не да кайтарылганына жаны килголе табема. Сөз ючюн, анда Бариде болган сермеше бир жаньндан Мухаммат фыйгамбарни (Аллахны саламы анга болсун) адамлары, бирси жаньндан а кыурайышле кыташыдыла. Ибилис экичилени уруш этерге чакырыды, кыгузуртады, таукел этеди. Кыурайышле кеп болуп, кыркууу тошсе да, муслиманлага болушлуктыга Алла мелеклерин жибереди. Ала ны жалаанда Ибилис кереди, ол да алай мелек эди да, андан. Сора аныгыды кыурайышле муслиманланы хорлапалмазлыкларын. Алай тойлоюмдо бюгюн да, ма бусагырда кыда? Ким кызуаттады, ким чабады, ким тошлук ючюн уруш этеди.

Улуу шахарлада жангылык бек эсленеди. Китап бля болсан а, башка дуниялага кетесе. Бирле киную сюеделе, алай ол сазгыш этдиргемне керюнеди манга, анга жалаанда кырап кыонрга болды, бир кесерге жарысанг, кыуансанг да. Китапны уа экичим да, ючюнчю да аласа кыолуна. Сора кайтып окугунанында, адамланы жашуалары жангыга ачылады неда эси таншыларынга тубогенча башка, кетген емюрго кыайтаса, бюгюнде айланган нечана сурат ветди сени кээ алгып кыл! Китап ич дунияны кыураган уллу тин байлыктыды.

МУСУКАЛАНЫ Сакинат хазырапанды.

Биз биргебиз Унутулмазлык такыйкыала

Нальчикде жаш кыраучуну театрында «Биз Россияны инсанларыбыз!» деген проектти чеккеринде жашуулары бериге жораланган кыуанчы жайлыкы болгонды. Анда 14 жыл толган 95 жашка кыызга жашууларында эм маганалы документлери берилгенди. Ала барысы да «Биринчилени атламы!» битеурсей биригиге киргенди.

«Биринчи уллу жомак китабмы кырандышымдан этген эди манга. Андан арысында да кеп окугунанмы. Бизни заманыбызда ол төрө эди. Сабиллигимден эсимде турганы: манга бир сегиз жыл бола болуп эди, музыка школга жорюймө. Кыбузум да аркамта тагылып тургандай, китап тюнеген кыаймайы. Анда китапга кыраа, таматаланы айтханларны тынгыла, музыка школга кеч кыламан деп чабама, кыбузум да сырымдан тюе. Кыайтып келе да анда тохтаганы: «Бар юйюнге, кызычкы!» – деп, директор юйюме ийгинчи. Ол заманда жайып турган ахчангы кыма Франсис Бжонку «Философское наследие» деген китабны алганд эдим. Зат аныгылап угтай, тюнеки директор аны келгенге ол китапны махтап: «Ма бу автор, аны буюдуруп, Шекспир деп кып салып турганды» – дегени эсимде кылып. Директор мен алай уллу китапны алганыны кере, бош жорюген суммаз мени берг деп. Артада кеп жылдан аныгыламан анда жазылганыны. Бир затта эсимдеди: «Кыулуус излейдице адамла, азатлыкларын таз этер ючюн». «Адамны ою торлю заманда иги танырга болушуду: кеси жангы болса, ол битеу жалган керюмоосон атады; ачуунда, кюкюрген сагытанды битеу жашуу жорукчаланы унутуды; жангы болуому юсюнде уа халын торлендириде». Ол шартлага жашууда тюей келеме.

Китап мени жашууымду. 42 жылы ичинде аны сойгемени биригюнде ишлей, китапны окурга, сюере юйрете, кенг жарлга кюл излеп келеме. Бютюнда мен жерлешерим, мени бля бир заманда жашаган авторланы китапларын. Биригиге хар баш кондан жангы китапла бля шагыерге болуурга сойгемне жорюйдюле.

«Паспорту ма былай кыуанчы халда беруиуню маганасы уллуду. Аны ол халда алгын жаш адам ол кюнню бир заманда да унутуруу тююлюнд, андан сора да, ол кыурайыны, аны мадангытыны бля тарыхны бир кесги болганын серезирди», – дегенди Сабиллени бля жаш

Жашууат Инсанлык борчларын толтура

Озган шабат кюн Нальчикде кван алычу станцияда ишлегенле шахарда Кыабарты-Малкыр Россияге кышуугу аялы 400-жылдыгы аты майданды, энич машыналары бля тохтап, кван бериге ыразы болганды аны алганды. Майданга машина келгичи окуна да, аны саклап кеп кыайтаса, бюгюнде айланган нечана сурат ветди сени кээ алгып кыл! Китап ич дунияны кыураган уллу тин байлыктыды.

Ол келгенле кванларын хакысы бергенрин энич чертип айтханды. Ача этелменикени, кван берген хар адамны машинаны ичинде окуна жылы аш-суу бля сыйлап, «Быллай жумушладан сора кван кереклибиз 100 проценте толады, кырадал алай керюмдо бля махтамырды алай кеп тойлорубуз, быллай ишчи болууну эшитпелени, олсгазат жетип кыладалы», – дейди врач Хубийланы Мадина.

Ол келгенле кванларын хакысы бергенрин энич чертип айтханды. Ача этелменикени, кван берген хар адамны машинаны ичинде окуна жылы аш-суу бля сыйлап, «Быллай жумушладан сора кван кереклибиз 100 проценте толады, кырадал алай керюмдо бля махтамырды алай кеп тойлорубуз, быллай ишчи болууну эшитпелени, олсгазат жетип кыладалы», – дейди врач Хубийланы Мадина.

Ол келгенле кванларын хакысы бергенрин энич чертип айтханды. Ача этелменикени, кван берген хар адамны машинаны ичинде окуна жылы аш-суу бля сыйлап, «Быллай жумушладан сора кван кереклибиз 100 проценте толады, кырадал алай керюмдо бля махтамырды алай кеп тойлорубуз, быллай ишчи болууну эшитпелени, олсгазат жетип кыладалы», – дейди врач Хубийланы Мадина.

Ол келгенле кванларын хакысы бергенрин энич чертип айтханды. Ача этелменикени, кван берген хар адамны машинаны ичинде окуна жылы аш-суу бля сыйлап, «Быллай жумушладан сора кван кереклибиз 100 проценте толады, кырадал алай керюмдо бля махтамырды алай кеп тойлорубуз, быллай ишчи болууну эшитпелени, олсгазат жетип кыладалы», – дейди врач Хубийланы Мадина.

Ол келгенле кванларын хакысы бергенрин энич чертип айтханды. Ача этелменикени, кван берген хар адамны машинаны ичинде окуна жылы аш-суу бля сыйлап, «Быллай жумушладан сора кван кереклибиз 100 проценте толады, кырадал алай керюмдо бля махтамырды алай кеп тойлорубуз, быллай ишчи болууну эшитпелени, олсгазат жетип кыладалы», – дейди врач Хубийланы Мадина.

Ол келгенле кванларын хакысы бергенрин энич чертип айтханды. Ача этелменикени, кван берген хар адамны машинаны ичинде окуна жылы аш-суу бля сыйлап, «Быллай жумушладан сора кван кереклибиз 100 проценте толады, кырадал алай керюмдо бля махтамырды алай кеп тойлорубуз, быллай ишчи болууну эшитпелени, олсгазат жетип кыладалы», – дейди врач Хубийланы Мадина.

Ол келгенле кванларын хакысы бергенрин энич чертип айтханды. Ача этелменикени, кван берген хар адамны машинаны ичинде окуна жылы аш-суу бля сыйлап, «Быллай жумушладан сора кван кереклибиз 100 проценте толады, кырадал алай керюмдо бля махтамырды алай кеп тойлорубуз, быллай ишчи болууну эшитпелени, олсгазат жетип кыладалы», – дейди врач Хубийланы Мадина.

Ол келгенле кванларын хакысы бергенрин энич чертип айтханды. Ача этелменикени, кван берген хар адамны машинаны ичинде окуна жылы аш-суу бля сыйлап, «Быллай жумушладан сора кван кереклибиз 100 проценте толады, кырадал алай керюмдо бля махтамырды алай кеп тойлорубуз, быллай ишчи болууну эшитпелени, олсгазат жетип кыладалы», – дейди врач Хубийланы Мадина.

Ол келгенле кванларын хакысы бергенрин энич чертип айтханды. Ача этелменикени, кван берген хар адамны машинаны ичинде окуна жылы аш-суу бля сыйлап, «Быллай жумушладан сора кван кереклибиз 100 проценте толады, кырадал алай керюмдо бля махтамырды алай кеп тойлорубуз, быллай ишчи болууну эшитпелени, олсгазат жетип кыладалы», – дейди врач Хубийланы Мадина.

Ол келгенле кванларын хакысы бергенрин энич чертип айтханды. Ача этелменикени, кван берген хар адамны машинаны ичинде окуна жылы аш-суу бля сыйлап, «Быллай жумушладан сора кван кереклибиз 100 проценте толады, кырадал алай керюмдо бля махтамырды алай кеп тойлорубуз, быллай ишчи болууну эшитпелени, олсгазат жетип кыладалы», – дейди врач Хубийланы Мадина.

Ол келгенле кванларын хакысы бергенрин энич чертип айтханды. Ача этелменикени, кван берген хар адамны машинаны ичинде окуна жылы аш-суу бля сыйлап, «Быллай жумушладан сора кван кереклибиз 100 проценте толады, кырадал алай керюмдо бля махтамырды алай кеп тойлорубуз, быллай ишчи болууну эшитпелени, олсгазат жетип кыладалы», – дейди врач Хубийланы Мадина.

Ол келгенле кванларын хакысы бергенрин энич чертип айтханды. Ача этелменикени, кван берген хар адамны машинаны ичинде окуна жылы аш-суу бля сыйлап, «Быллай жумушладан сора кван кереклибиз 100 проценте толады, кырадал алай керюмдо бля махтамырды алай кеп тойлорубуз, быллай ишчи болууну эшитпелени, олсгазат жетип кыладалы», – дейди врач Хубийланы Мадина.

Ол келгенле кванларын хакысы бергенрин энич чертип айтханды. Ача этелменикени, кван берген хар адамны машинаны ичинде окуна жылы аш-суу бля сыйлап, «Быллай жумушладан сора кван кереклибиз 100 проценте толады, кырадал алай керюмдо бля махтамырды алай кеп тойлорубуз, быллай ишчи болууну эшитпелени, олсгазат жетип кыладалы», – дейди врач Хубийланы Мадина.

Ол келгенле кванларын хакысы бергенрин энич чертип айтханды. Ача этелменикени, кван берген хар адамны машинаны ичинде окуна жылы аш-суу бля сыйлап, «Быллай жумушладан сора кван кереклибиз 100 проценте толады, кырадал алай керюмдо бля махтамырды алай кеп тойлорубуз, быллай ишчи болууну эшитпелени, олсгазат жетип кыладалы», – дейди врач Хубийланы Мадина.

Ол келгенле кванларын хакысы бергенрин энич чертип айтханды. Ача этелменикени, кван берген хар адамны машинаны ичинде окуна жылы аш-суу бля сыйлап, «Быллай жумушладан сора кван кереклибиз 100 проценте толады, кырадал алай керюмдо бля махтамырды алай кеп тойлорубуз, быллай ишчи болууну эшитпелени, олсгазат жетип кыладалы», – дейди врач Хубийланы Мадина.

Ол келгенле кванларын хакысы бергенрин энич чертип айтханды. Ача этелменикени, кван берген хар адамны машинаны ичинде окуна жылы аш-суу бля сыйлап, «Быллай жумушладан сора кван кереклибиз 100 проценте толады, кырадал алай керюмдо бля махтамырды алай кеп тойлорубуз, быллай ишчи болууну эшитпелени, олсгазат жетип кыладалы», – дейди врач Хубийланы Мадина.

Ол келгенле кванларын хакысы бергенрин энич чертип айтханды. Ача этелменикени, кван берген хар адамны машинаны ичинде окуна жылы аш-суу бля сыйлап, «Быллай жумушладан сора кван кереклибиз 100 проценте толады, кырадал алай керюмдо бля махтамырды алай кеп тойлорубуз, быллай ишчи болууну эшитпелени, олсгазат жетип кыладалы», – дейди врач Хубийланы Мадина.

Ол келгенле кванларын хакысы бергенрин энич чертип айтханды. Ача этелменикени, кван берген хар адамны машинаны ичинде окуна жылы аш-суу бля сыйлап, «Быллай жумушладан сора кван кереклибиз 100 проценте толады, кырадал алай керюмдо бля махтамырды алай кеп тойлорубуз, быллай ишчи болууну эшитпелени, олсгазат жетип кыладалы», – дейди врач Хубийланы Мадина.

Ол келгенле кванларын хакысы бергенрин энич чертип айтханды. Ача этелменикени, кван берген хар адамны машинаны ичинде окуна жылы аш-суу бля сыйлап, «Быллай жумушладан сора кван кереклибиз 100 проценте толады, кырадал алай керюмдо бля махтамырды алай кеп тойлорубуз, быллай ишчи болууну эшитпелени, олсгазат жетип кыладалы», – дейди врач Хубийланы Мадина.

Эришю

«Ана тилинде ангылат!»

Озган айыкыда Нальчикни администрациясыны Жаш тейло политика жаны бля управленди «Биринчилени атламы» биригигу КымР-ни Жарыкчылдыруу эм илму миннстерствосуну Усталаны усталыкларын аядоруу жаны бля институтуну малкыр тилден бля адабияттан лабораториясыны таматасы Кыонакчаланы Любаны болушлугу бля шахар школланы бля колледжлени командаларыны араларында «Ана тилинде ангылат!» деген эришю бардырылганды. Ол төрөгө айланганды эмда анга жаш тейло сойлоп кытшыды.

Быйыл бардырылганга Хасанины, Нальчикни да 8-чи. 23-нумерли школларны, «Привазие-медицина колледжени эм «Кыурулуш» окуу юйю эки командасы кытшыкан эдиле.

«Кыурулуш» колледжден жашланы энич белгилешчиде. Ала аны тиллерин бек иги билгенлерин керюптостендило эм «доммакыб» тийиши болгандыла. «Привазие-

багылы болганын чертегинди. Эришю б кыуууну араларында этгенди. Хар командалы да кесуни аттары бар эди – «Тайуукчыл», «Жулдузала», «Нарт Дебет», «Жулдуз», «Минги-тау» эм «Тайукуш». Оюн а экишер командалы араларында бардырылганды. Хар командалан бирер адам чыгып, жориди ступунды карточкадан алып, анда жазылган тамыно маганасыны, аны бля бир тамыно болган сөзлени да хайырланмай аныгытырга борчул эди. Жарысууга, кызыланы бля жашланы араларында кеп сөзю маганасын билгемне тюей эдиле. Сөз ючюн «чанчы», «фатар», «кыадуу» дегенчаланы.

«Кыурулуш» колледжден жашланы энич белгилешчиде. Ала аны тиллерин бек иги билгенлерин керюптостендило эм «доммакыб» тийиши болгандыла. «Привазие-

колледжени командаларында а «Жулдузала» онгурлак эдиле. Ахырында ала 23-нумерли школну «Аксылыла» деген командасы бля тюешип, алдага хорлатхандыла. Хорлам а бу эришюде 23-чю номерли школну келечилерине жетгениди. Хорлаганыла дипломла, кубок эм ана тилинде китапла бля саугалангандыла.

Ол кюн жырчыла Сарбашланы Аскер, Темукчуланы Аминат, «Гордост Кавказ» тепсеу кыууум хунерлени керюптостендили.

Нальчикни администрациясыны Жаш тейло политика жаны бля управленясыны таматасыны кылуугун толтурган Анор Абылайов да жаш тейло айланп, быллай маганалы жумушлага кытшыа турурга чакырылганды.

ТАППАСХАЛЛАНЫ Аминат.

УЧРЕДИТЕЛЕНЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

<p>Баш редактор КЪОНАКЧАЛАНЫ Хасан</p> <p>РЕДАКЦИЯ: ТЕКУДАНЫ Хауа (баш редактору орунбасары), ЖАНГ УРАЗЛАНЫ Нажабат (баш редактору орунбасары), ТОКЪУЛУШАНЫ Борис (жууалы секретары), МУСУКАЛАНЫ Сакинат, ТИКАЛАНЫ Фатима, ТРАМЛАНЫ Зуухра, УЛБАШЛАНЫ Мурат.</p>	<p>ТЕЛЕФОНЛА: Редактору примини – 42-63-01. Баш редактору орунбасары – 42-38-21, 40-04-82. Жууалы секретары – 40-28-97. Секретари – 40-93-62. Корректоры, спецнаштен – 42-63-57. РЕДАКЦИЯНЫ БЕТОМЕРЛЕ: Политика эм прав – 42-24-02, 42-67-68. Экономика – 42-66-73. Културга – 42-66-76. Социал ишле – 42-75-82, 40-59-18. Курорт, туризм эм спорт – 40-39-03, 42-66-71. Окуучула бля байламдыкыла жорютуу эм жылыну – 42-37-94. Сурат алауу – 40-59-18. Энич корреспондент – 42-68-72. Операторла – 42-66-85.</p>	<p>Редакция авторла бля кыагыт жорютпейди. Кыл жазылыгы редакция эмде аны артка кыайтарылмайдыла. Газетте басылганды материалды айтканган омонда ресказчыны омон бля кесимдеге болушлугула. Алай айтканган хар зат ючюн Россия Федерациясы Басманы юсюндеде законду тыншылдык материалыны авторлары кесери жууалыдыла. Редакция авторларга 400 гает тизгинден (машина бля жазылган 5-6 бет) омон алмайды. Газет Саяканы, информация технологияны эмда асылымы коммуникацияны ишлери жаны бля федерал надар службыны (Рескоммалжорюу) Кыабарты-Малкырада управленясыныла 2016 жылда 19 декабрьде регистрация этгенди. Регистрация номер – ПН № ТУ017-18. Индекс – П 893</p>	<p>Газетни басмагы «КымР-Медиа» ТКУ-ну компьютер службысы жазар этгенди. Газет «Издательство «Южный регион» ООО-ну типографиясында басылгандыла. Ставрополь край, Ессентуки ш, Нивальский орам, 5а</p> <p>Газетлени кесерине тышкыруу ючюн КымР-ни почта саяканы федерал Управленясы жууалыды. Телефон: 76-01-21</p> <p>Газетлени роинягы сатуу ючюн КымР-ни «Роспечать» аймаккер обществосу жууалыды. Телефон: 42-69-34</p> <p>Газет тийлыкча, юч керек чыгылды – гезюрге, орта, шабат кюнесде.</p>	<p>Номерте графикте керге 19,00 сагытга кып салындаы. 20,00 сагытга кып салындаы</p> <p>ГАЗЕТНИ НОМЕРНИ ЧЫГАРГАНАЛА: Улбашланы Мурат – дежурный редактор, Кучукуланы Сафия, Кетечиланы Зульфия – жууалы секретары орунбасары. Ахметалы Дюлхан (1,2-чи бет), Бийекуланы Жаннета (3-чи бет), Гелканы Валд (4-чи бет) – корректорла.</p> <p>Тиражы 1758 экз. Заказ № 827 Багытасы 10 сомулу.</p>	<p>РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕСИ:</p> <p>360000, Нальчик шахар, Ленин алы проспект, 5 электрон почта: elbor_50@mail.ru</p>
---	--	--	--	--	---